

Реферат на тему: "Тема народу та величі його духу в романі Михайла Стельмаха "Правда і кривда""

Михайло Стельмах

РЕФЕРАТ

на тему:

Тема народу та величі його духу

в романі Михайла Стельмаха "Правда і кривда"

М. Стельмах (1912 – 1983), український письменник, Герой Праці (1972). Автор багатьох романів, оповідань, віршів, п'єс та книг для дітей. Найвідоміші з них: "Хліб і сіль" – роман-трилогія (1959), "Кров людська – не водиця" (1957), "Велика рідня" (1949-50); романи "Думка про тебе" (1969), "Чотири броди" (1979). Однак саме роман "Правда і кривда" є чи не найвизначнішим твором письменника. Настільки образно, влучно він передає усі військові лихоліття і труднощі післявоєнного часу України.

Більше ніж півстоліття вже минуло після Великої Вітчизняної війни... І ніколи не загояться рани в серцях і душах учасників жорстокої битви за право жити, любити, надіятися і вірити. Ми схиляємося перед мужністю людей, які пройшли через те страшне пекло.

Закінчивши 1961 року трилогію "Хліб і сіль", "Кров людська — не водиця", "Велика рідня", Михайло Стельмах продовжує розробляти тему народу і величі його духу, тему безсмертя народної правди, що перемагає і в війні, і в післявоєнному важкому житті.

У романі "Правда і кривда" розповідається про життя українського села в останні роки війни та перше невоєнне літо. Відомо, що український народ зазнав чималого лиха під час Великої вітчизняної війни. Стільки розрухи і стільки жертв не знав ні один народ Радянського Союзу. Саме український народ відчув на собі тяготи війни, важкість відбудови зруйнованих сіл, міст, повернення до мирного життя.

Автор показує також богатирську Стійкість і витримку воїнів на тлі пекельних випробувань: "Вогонь був таким, що в повітрі снаряди стрічалися з снарядами, міни з мінами, гранати з гранатами". Багато хто з воїнів не сподівався вижити, але всі вони чесно виконували свої обов'язки кожен на своєму місці.

Згадаймо один епізод, у якому виразно відчувається символічність прізвища головного героя роману — Марка Безсмертного. У церкву, де розмістили поранених, не ввійшов, а влетів молодий полковник. "Він запитав:

— Тут Марко Безсмертний?

— Тут всі безсмертні! — суворо відповів немолодий воїн, в кого груди і всі ордени були залиті кров'ю.

— Вірно, вояче, — відструнився полковник. — Тут всі безсмертні!"

— Справді, народ, який переміг у такій війні, —: безсмертний.

Коли ми ближче знайомимося в романі Михайла Стельмаха з Марком Безсмертним, впевнюємося, що народ, серед якого народжуються такі мужні і самовіданні люди, матиме завжди незламаний дух. "Хоч би на яких вогнях довелося горіти мені, я буду до останнього служити людям", — таке життєве кредо Марка — воїна, трудівника, людини-творця.

Марко мріяв, щоб життя було мирним і він міг орати, сіяти, милуватися землею, любити. Викликає симпатію його людяність, доброта, прагнення всіх зробити щасливими. Він радить молодій вчительці, що прибула до села, не тільки вчити дітей читати й писати, а й наповнювати дитячі серця любов'ю, людяністю. Сам Марко, за словами діда Євмена, справжній чоловік, "що в голові і в душі має поняття і до землі, і до людей, і до коней, і до хліба святого...".

Особиста трагедія — дружину Оленку німці розстріляли, дочку відвезли до Німеччини — не очерствила душу його, а зробила особливо чутливою до людського горя. Він бере до себе хлопчика Федька, який залишився сиротою, потребував особливої уваги, і це робить образ Марка особливо привабливим.

Символічною є остання сцена роману, коли Марко звертається до свого бронзового погруддя, що стоїть у квітучому саду в сяйві двох Зірок Героя, і застерігає: "Ну, коли вже тобі випало стояти і днями, і ночами, то стій, дивись, щоб із темряви не виповзла кривда чи якась погань, а нам треба діло робити — орати, сіяти..." Так, справді, вічні турботи селянина про хліб на селі завжди будуть перемагати і смерть, і зло.

Михайло Стельмах, будучи правдолюбом і життєлюбом, у романі переконливо довів перемогу добра над злом.

Повертається з чужини донька Марка, Безсмертний знаходить своє кохання, люди в колгоспі стали жити краще — усе це виражає оптимізм і надію. Та й кожен з образів допомагає нам зрозуміти мудрість життя, любов до нього. Отже, безсмертя народу — в його правоті, правдивості.